

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/72/2023
Identifikačné číslo spisu:	1111206190
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1111206190.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L.. I. D. I., narodeného X. T.M. XXXX, Q., A. X, zastúpeného spoločnosťou IDEA LEGAL, s. r. o., Bratislava, Timravina 9, IČO: 56 692 030 proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., Bratislava, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 113 705,39 eura, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 25C/42/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. decembra 2022 sp. zn. 5Co/152/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20. decembra 2022 sp. zn. 5Co/152/2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 25C/42/2011-193 z 26. februára 2016 žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 113 705,39 eura s príslušenstvom z titulu nároku na poskytnutie poistného plnenia z poistenia stavieb, zamietol; žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 788 ods. 1, 2 a 3, § 797 ods. 2, § 806, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou vznikol uzatvorením poistnej zmluvy č. 81/421187 z 24. januára 2002 (ďalej len „poistná zmluva“), predmetom ktorej bolo poistenie stavby - rodinného domu nachádzajúceho sa na A. E.. Č.. X F. Q., vrátane jeho prízemí, pivnice, ďalšieho podlažia a garáže, pre prípad poškodenia alebo zničenia živelnou udalosťou, vodou z vodovodných zariadení, ako aj poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva poistených stavieb a k nim patriacich pozemkov alebo chodníkov a zodpovednosť poisteného ako stavebníka, vrátane ušlého zisku so začiatkom poistenia od 25. januára 2002. Súčasťou poistnej zmluvy boli všeobecné poistné podmienky pre poistenie majetku a zmluvné dojednania pre prípad poškodenia alebo zničenia stavieb a poistenie zodpovednosti za škodu fyzických osôb, resp. osobitné poistné podmienky. Dňa 26. februára 2007 žalobca nahlásil vznik poistnej udalosti, a to poškodenie strechy rodinného domu nachádzajúceho sa M. A. E.. Č.. X F. Q. v dôsledku požiaru.

Poistná zmluva vymedzovala ako poistnú udalosť aj poškodenie stavby v dôsledku živeľnej udalosti, za ktorú bol považovaný v zmysle čl. 3 ods. 1 písm. a) zmluvných dojednaní okrem iného aj požiar. Škodová udalosť evidovaná u žalovanej pod č. 07/281/11300, bola predmetom šetrenia orgánov činných v trestnom konaní. Uznesením ČVS: ORP-245/2-OVK-B1-2007-VG z 26. februára 2007 bolo začaté a vedené Okresných riaditeľstvom Policajného zboru v Bratislave I trestné stíhanie pre trestný čin poškodzovania cudzej veci. Z výsledkov šetrenia v trestnom konaní bolo potvrdené, že neznámy páchateľ dňa 26. februára 2007 poškodil strechu domu žalobcu tým, že krov strechy rodinného domu polial automobilovým benzínom. Žalovaná listom z 30. januára 2008 s poukazom na výsledky šetrenia orgánov činných v trestnom konaní odmietla poskytnúť žalobcovi poistné plnenie s odôvodnením, že na poistnú udalosť sa vzťahuje prípad výluky z poistenia podľa čl. 8 bod 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok, ako aj čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok s poukazom na skutočnosť, že riziko úmyselného poškodenia alebo zničenia poistenej stavby nebolo dojednané. Žalobca nesúhlasil so zamietajúcim stanoviskom žalovanej. Proti aplikácii výluky z poistenia podľa čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok argumentoval aplikáciou čl. 3 bod 7 osobitných poistných podmienok. Podľa názoru súdu prvej inštancie čl. 3 bod 7 osobitných poistných podmienok nebolo možné na daný prípad aplikovať. V spore nebolo preukázané poškodenie stavebných súčastí budovy v dôsledku vlámania sa páchateľa do budovy za účelom krádeže vecí poistených u žalovanej. Právne významným bolo výlučne zistenie, či k požiaru strechy poisteného rodinného domu došlo náhodou alebo bol požiar úmyselne založený. Identifikáciu páchateľa škodovej udalosti, ako aj jeho motív považoval súd prvej inštancie vo vzťahu k aplikácii výluky z poistenia za bezvýznamné. S poukazom na čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok konštatoval, že pre uplatnenie výluky z poistenia nebolo potrebné preukázať motív v súvislosti s úmyselným konaním škodcu, ale len úmyselné spôsobenie škody na stavbe, čo v danom prípade považoval za preukázané. Strany nerozporovali vznik škody na stavbe ani skutočnosť, že k poškodeniu stavby došlo úmyselne.

1.2. K tvrdeniu žalobcu o jeho legitímnom očakávaní poistného plnenia zo strany žalovanej súd prvej inštancie uviedol, že ústavnoprávna doktrína legitímnych očakávaní je použiteľná výlučne v oblasti verejného práva a jej účelom je ochrana jednotlivcov pred svojvôľou orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, typicky správne a súdne konanie, ale aj výkon zákonodarnej moci. V súkromnoprávných vzťahoch neexistujú legitímne očakávania. Existujú vzťahy založené zmluvou a nikto pritom nemôže legitímne očakávať, že bez záväzku na jednej strane mu vznikne voči subjektu oprávnenie.

1.3. K namietanej neprijateľnej zmluvnej podmienke týkajúcej sa čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok poukázal na to, že poistná zmluva bola uzavretá v roku 2002, teda v čase, keď Občiansky zákonník koncept spotrebiteľských zmlúv a neprijateľných zmluvných podmienok nepoznal. Poistné riziká v kategórii poistných zmlúv sú vymedzené v zmluvných dojednaniach pozitívne v čl. 3 zmluvných dojednaní, ako aj negatívne a to výlukami. Jedná sa o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia t. j. poistného plnenia, od ktorého závisí výška poistného. V týchto prípadoch neplatí, že zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu. Konštatoval, že žalobca nekonkretizoval v čom nerovnováha mala spočívať. Len jeho všeobecné tvrdenie nepovažoval preto súd prvej inštancie za dostatočné. Podotkol, že vznik povinnosti a záväzok spotrebiteľa nespôsobuje bez ďalšieho značnú nerovnováhu v zmluvnom vzťahu. Dodal, že žalobca mohol v súlade s čl. 11 bod 2 všeobecných poistných podmienok ovplyvniť rozsah výluky z poistenia, a to dojednaním poistenia i na prípady predpokladané čl. 8 bod 6 všeobecných poistných podmienok, čo však neučinil.

1.4. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/248/2009, na ktoré žalobca poukázal, súd prvej inštancie dodal, že sa na daný prípad nevzťahuje. V danom prípade nevzniklo právo na plnenie a poistenie sa nevzťahovalo na prípady úmyselného konania smerujúceho k poškodeniu alebo k zničeniu poistenej veci, ktoré by musel žalobca nejakým spôsobom ovplyvniť, keďže do rámca výluky patrili i prípady škody spôsobenej úmyselným konaním samotného poisteného (čl. 8 bod 6 písm. a) všeobecných poistných podmienok). V kontexte uvedeného teda súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca v spore nepreukázal dôvodnosť nároku na výplatu poistného plnenia škodovej udalosti z 26. februára 2007 z poistnej zmluvy z 24. januára 2002, keďže na uvedenú škodovú udalosť sa vzťahovala výluka z poistenia v zmysle všeobecných poistných podmienok, ako aj zmluvných dojednaní tvoriacich súčasť

poistnej zmluvy, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) v poradí druhým rozsudkom z 20. decembra 2022 sp. zn. 5Co/152/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení skonštatoval správne zistený skutkový stav, ako aj správne právne posúdenie veci. Zároveň sa stotožnil s jeho odôvodnením. V rámci vysporiadania sa s uplatnenými námietkami v odvolaní sa nestotožnil s námietkou žalobcu týkajúcou sa neposúdenia dojednanej výluky z poistenia ako nekalej zmluvnej podmienky. V konaní bolo dokazovaním preukázané a žalobca uvedené ani nepoprel, že mal možnosť ovplyvniť obsah uzavretej poistnej zmluvy a mal možnosť vybrať si rozsah poistenia svojho majetku a to aj dojednaním si rozšírenia poistného krytia aj o riziko úmyselného poškodenia alebo zničenia stavby. Žalobca teda mohol vôľovo ovplyvniť obsah poistnej zmluvy tým, že by si pripočítal obsah poistnej zmluvy a tým by poistnú zmluvu rozšíril aj na škodovú udalosť vzťahujúcu sa aj na poškodenie majetku úmyselným konaním tretej osoby. Obsah poistnej zmluvy a rozsah výluky mohol žalobca ovplyvniť v súlade s čl. 11 bod 2 všeobecných poistných podmienok, ak by si pri uzatváraní poistnej zmluvy dojednal zúženie uplatňovania výluky z poistenia. K tvrdeniu o neprijateľnej poistnej podmienke poznamenal, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že poistnú zmluvu uzatvorili v roku 2002, kedy Občiansky zákonník neobsahoval ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv s neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Poistná zmluva neobsahuje ustanovenia, ktoré by zakladali nerovnováhu v zmluvných ustanoveniach a žalobca mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, mal možnosť zúžiť rozsah výluk vzťahujúcich sa na poistenie pri poistnej udalosti. Odvolací súd nesúhlasil s názorom žalobcu týkajúcim sa tvrdenia, že čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok a čl. 8 bod 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok sú nekalou zmluvnou podmienkou, pretože obsahujú výluky z poistenia. Bežnou praxou a súdmi nebolo judikované inak, že každá poistná zmluva obsahuje vymedzenie poistnej zmluvy aj v negatívnom výpočte, teda situácie, ktoré nezakladajú povinnosť poisťovne plniť. Negatívne vymedzenie poistenia nemôže samo o sebe byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou vyvolávajúcou nerovnováhu medzi zmluvnými stranami. Možnosť nastavenia výluk a obmedzení pri poskytovaní poistného plnenia nie je zákonom obmedzená, nejedná sa o podmienku spôsobujúcu nerovnováhu v právach a povinnostiach a s ich existenciou zákon priamo počíta (§ 797 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti odvolací súd akcentoval, že dokazovaním, ako aj jeho doplnením bolo preukázané, že požiar na streche domu žalobcu dňa 26. februára 2007 vznikol úmyselným konaním doposiaľ neznámeho páchatela. V tomto smere odvolací súd odkázal na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie, ktoré v relevantnej časti citoval „k tomuto skutkovému záveru dospel súd jednak z tvrdenia samotného navrhovateľa uvedeného v zápisnici o výsluchu svedka - poškodeného z 27. júna 2007, ktorá je súčasťou vyšetrovacieho spisu (č. l. 4), z tvrdenia právneho zástupcu žalobcu pri telefonickom nahlásení poistnej udalosti v zázname o nahlásení poistnej udalosti cez telefón z 26. februára 2007 o 14:15:40 (viď otázka 10 z č. l. 74), ako aj zo zistení policajného orgánu obsiahnutých a zdokumentovaných vo vyšetrovacom spise. Obhliadkou miesta požiaru policajný orgán zistil, že požiar bol založený úmyselne (záznam ORPZ v Bratislave I z 26. februára 2007 č. l. 43) a k tomuto záveru dospel obhliadkou miesta požiaru a okolia, kde bola nájdená plastová nádoba, obsahujúca zvyšky horľavej látky, ktorá podľa záverov znaleckého posudku vyhotoveného v trestnom konaní Kriminalisticko - expertíznym ústavom Policajného zboru bola automobilovým benzínom, používaným ako palivo do zážihových motorov, zaradeným medzi horľavé kvapaliny I. triedy nebezpečnosti a akcelerátor horenia. Aj na stopách, v podobe úlomkov zo strechy rodinného domu zaistených policajným orgánom, zistil podľa znaleckého posudku č.: U-XXXXX/KEU-Q.-V-XXXX, znalec Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru zvyšky automobilového benzínu. Pri obhliadke policajný orgán zistil, že k domu bol pristavený vysúvací rebrík, siahajúci až po strechu, na

miesto požiaru. Z tvrdení žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu, ako aj zo zistení policajného orgánu obsiahnutých vo vyšetrovacom spise, dospel súd bez pochybností k záveru, že požiar na streche poisteného rodinného domu vznikol jeho úmyselným založením treťou osobu, ktorú sa však policajnému orgánu nepodarilo zistiť, a nie ako dôsledok živej, na vôli osoby nezávislej udalosti napr. teplo od komína a pod. Žalobca úmyselné založenie požiaru ani nesporeval.“ Odvolací súd citujúc čl. 8 bod 16 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorého poisťovňa neposkytne poistné plnenie za škody na stavbách, spôsobené úmyselným poškodením budovy, ďalej dôvodil, že keďže bolo v konaní bezpečne preukázané, že požiar strechy domu žalobcu vznikol konaním, na ktoré sa vzťahuje výluka z uzavretého poistenia v zmysle všeobecných poistných podmienok, ako aj výluka v zmluvných dojednaniach tvoriacich súčasť poistnej zmluvy, žalovaná konala riadne podľa ustanovení poistnej zmluvy, keď na základe uvedenej udalosti neposkytla žalobcovi poistné plnenie. Motivácia páchatel'a z akého dôvodu úmyselne založil požiar na streche domu žalobcu nie je pre konanie dôležitá. Vzhľadom na uvedené preto uzavrel, že žalobca v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal, že by niektoré veci z domu žalobcu mu boli odcudzené a neboli zničené požiarom. Napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) a písm. c) CSP. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, namietal, že nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Argumentoval tým, že odvolací súd nedal odpoveď na základné právne a skutkové otázky prečo opomenuli vysvetliť prečo čl. 8 ods. 6 všeobecných poistných podmienok spolu s čl. 8 ods. 16 osobitných poistných podmienok nepovažujú za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a prečo nie sú zmluvné dojednania neplatné v zmysle § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka. neplatné. Dovolateľ zdôraznil, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou uvedenou v podaní z 24. februára 2011, týkajúcou namietanej neprijateľnej zmluvnej podmienky, vrátane uvedenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) a legitímneho očakávania spotrebiteľa. V tejto súvislosti podotkol, že žalovaná plnila z titulu poistnej udalosti z poistenia domácnosti, avšak odmietla plniť z titulu poistenia stavby. Dovolateľ taktiež zdôraznil, že súdy nižších inštancií nevysvetlili, ako je možné, že na aplikáciu výlučky nemuselo byť preukázané splnenie všetkých kumulatívnych podmienok výlučky z poistného plnenia daných čl. 8 ods. 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok, t. j., že úmyselné konanie smerovalo k poškodeniu alebo zničeniu poisteného majetku proti osobe poisteného alebo proti osobe vlastníka poisteného majetku. Dovolateľ vytkol odvolaciemu súdu podstatný logický a iracionálny rozpor prvého rozhodnutia o odvolaní z roku 2014 s napadnutým rozsudkom, ktorý ostal bez akéhokolvek vysvetlenia, pritom uvedená otázka má zásadný význam pre rozhodnutie vo veci samej. K uvedenému podotkol, že legislatívna ochrana práv spotrebiteľa pred značnou nerovnováhou a neprijateľnou zmluvnou podmienkou založenou na všeobecnej výluke z poistenia je všeobecne platná podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ako aj rozhodnutí Súdneho dvora EÚ napr. C-243/08, C-618/10. Podľa názoru dovolateľa zostalo pritom nejasné, prečo podľa odvolacieho súdu platí, že poistná zmluva mohla obsahovať ustanovenia o výluke spôsobujúce značnú nerovnováhu. Napokon dovolateľ sa nestotožnil so záverom súdom nižšej inštancie vo vzťahu k neexistencii legitímnych očakávaní v súkromnoprávných vzťahoch a to aj napriek tomu, že dovolateľ poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-8/14 z 29. októbra 2015, C-310/15 zo 7 septembra 2016. I napriek uvedenému odvolací súd nevysvetlil sa prečo uvedená doktrína nevzťahuje aj na dovolateľa ako spotrebiteľa chráneného podľa § 53 Občianskeho zákonníka a čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS. V prípade pochybností o platnosti doktríny legitímneho očakávania nevysvetlili, prečo konanie neprerušili v zmysle § 162 CSP a nepodali návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ. V závere dovolateľ dodal, že absencia uvedených zdôvodnení implikuje svojvôľu súdov nižších inštancií a spôsobuje hrubú nerovnováhu napadnutého rozsudku s jeho právom na spravodlivé súdne konanie, ako aj je v rozpore s rozhodovacou praxou odvolacieho súdu a jeho rozhodnutím z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/45/2019 vydaným v predmetnej veci.

3.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ

vymedzil otázku týkajúcu sa posúdenia použiteľnosti princípu legitímneho očakávania pri ochrane spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch s poukazom na čl. 2 Základných princípov CSP, odbornú literatúru a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach C-8/14, C-310/15, C-143/99, C-361/89, C-481/17. Dovolateľ tvrdil, že legitímne očakával vyplatenie poistného plnenia aj z titulu poistenia stavby, pokiaľ žalovaná mu vyplatila poistné plnenie z tej istej škodovej udalosti z titulu poistenia domácnosti. Ďalej nastolil otázku, či v prípade poistnej udalosti vzniknutej po 1. apríli 2004 musí súd považovať neprijateľne široko koncipované podmienky o výluke z poistenia podľa poistnej zmluvy uzatvorenej pred 1. aprílom 2004 za neplatné v zmysle § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veciach C-243/08, C-618/10 a poznamenal, že z uvedených rozhodnutí vyplýva, že neprijateľné zmluvné podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné a zmluvný vzťah má byť interpretovaný bez neprijateľnej zmluvnej podmienky. Podľa názoru dovolateľa mal odvolací súd v zmysle uvedenej judikatúry a § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka považovať za neprimerané ustanovenia poistnej zmluvy aplikujúce výluky z poistenia podľa čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok, ale aj podľa čl. 8 bodu 16 osobitných poistných podmienok za neplatné, s poukazom aj na právny záver vyplývajúci z uznesenia dovolacieho súdu z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/45/2019, vydaného v danej veci. Následne dovolateľ nastolil ďalšiu otázku týkajúcu sa posúdenia, či sa musí súd pri viacerých možných alternatívnych výkladoch poistnej udalosti prikloniť k výkladu v prospech spotrebiteľa, alebo je spotrebiteľ povinný uniesť dôkazné bremeno a preukázať skutkový stav v jeho prospech. Nestotožnil sa s názorom odvolacieho súdu o neunesení dôkazného bremena, keďže podľa názoru dovolateľa nebol povinný uniesť abstraktné dôkazné bremeno, ktoré reálne môžu zistiť len orgány činné v trestnom konaní. K uvedenému poznamenal, že k dôkaznej povinnosti sa vyjadril už v žalobnom návrhu z 29. februára 2011. Akcentoval, že predmetom činnosti žalovanej je poskytovať poistné služby, preto musí znášať s tým spojené podnikateľské riziko. Podľa názoru dovolateľa interpretáciu žalovanej aplikujúcu výluky je možné len v prípade doslovnej neexistencie iného výkladu. Napokon dovolateľ vymedzil otázku týkajúcu sa posúdenia výluky z poistného plnenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplývajúcej z osobitných poistných podmienok, ktorá je špecifikovaná všeobecnejšie ako výluka špecifikovaná vo všeobecných poistných podmienkach. S poukazom na čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS, § 879 f ods. 4 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti dovolateľ namietal, že súdy nižších inštancií všeobecnú definíciu výluky v osobitných poistných podmienkach odporujúcu výluke definovanej vo všeobecných poistných podmienkach, nepovažovali za hrubú nerovnováhu v právach spotrebiteľa teda za neprijateľnú podmienku. Inými slovami je podľa odvolacieho súdu je spotrebiteľ povinný platiť poistné a v prípade poistnej udalosti, ktorú nemohol vôľovo ovplyvniť však nemôže rátať s poistným krytím kvôli takto všeobecne formulovanej výluke ukrytej v osobitných poistných podmienkach. Dôvodil, že aplikáciu čl. 8 bodu 16 osobitných poistných podmienok znemožňuje aj čl. 3 smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorého platí, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

3.2. Napokon podľa názoru dovolateľa je daný aj dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP z dôvodu, že z uznesenia najvyššieho súdu zo 14. januára 2010 sp. zn. 3Cdo/248/2009 vyplýva právny záver, v zmysle ktorého pri možnosti rôznych právnych výkladov danej škodovej udalosti súd uprednostnil výklad ochraňujúci slabšiu stranu teda spotrebiteľa. Podľa názoru dovolateľa uvedená interpretácia dovolacieho súdu je v súlade s ustanoveniami § 52 ods. 2 a § 788 ods. 4 Občianskeho zákonníka, preto mal odvolací súd uprednostniť výklad v prospech spotrebiteľa a neuznal výluky z poistenia z dôvodu neplatnosti čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok a čl. 8 ods. 16 osobitných poistných podmienok v zmysle § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka, alebo z dôvodu nenaplnenia kumulatívnej podmienky výluky, keďže nebolo dostatočne preukázané, že úmyselné konanie smerovalo k poškodeniu alebo zničeniu poisteného majetku, proti osobe poisteného alebo proti osobe vlastníka poisteného majetku, tak ako je uvedené v čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok. Na základe uvedenej gramatickej, systematickej, komparatívnej, ako aj teleologickej interpretácie čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok vyplýva, že podmienka výluky spočívajúce v úmyselnom poškodení majetku namierenému proti osobe poisteného je kumulatívna, t. j. pri škodovej udalosti nebolo preukázané jej naplnenie. Neplatnosť čl. 8 ods. 6 písm. e) všeobecných

poistných podmienok a čl. 8 ods. 16 osobitných poistných podmienok v zmysle § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka, resp. nesplnenie kumulatívnej podmienky podľa čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok zakladajú nemožnosť aplikácie výluky z poistenia, ktorú žalobca opakovaním zdôrazňoval písomne vo svojom návrhu a aj ústne na pojednávaní, avšak sudy nižších inštancií aj napriek tomu uprednostnili výklad v neprospech spotrebiteľa, čím pochybili. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie odvolacieho, resp. zrušiť aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátiť mu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobca podal v danom prípade už ďalšie dovolanie, v ktorom je časť obsahu totožná s predošlým dovolaním. V otázke posúdenia dojednaných zmluvných podmienok sa stotožnila so záverom súdov nižšej inštancie, že negatívne vymedzenie poistenia nemôže samo o sebe byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou vyvolávajúcou nerovnováhu medzi zmluvnými stranami. Tvrdila, že ku škodovej udalosti došlo dňa 26. februára 2007, kedy znenie ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nevzťahovalo na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Podľa jej názoru, od počiatku právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku až doteraz je hlavný predmet plnenia vyňatý z prieskumu prijateľnosti, pokiaľ sú ustanovenia jasné a zrozumiteľné, čo zodpovedá európskej legislatíve, smernici Rady 93/13/HS a rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ vo veci C-186/16). V tejto súvislosti prezentovala názor, v zmysle ktorého nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku to, že konkrétna poistná zmluva určité riziko alebo určitú škodu nekryje. Uvedené sa preto nedá považovať za nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán. Žalovaná zároveň podotkla, že poistený platí poistné len za to, čo je kryté poistením, teda potným produktom, aj so zohľadnením výluk. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 CSP uviedla, že súd posudzoval neprijateľnosť zmluvných podmienok, preto boli očakávania žalobcu splnené, aj keď s iným výsledkom. K namietanému rozsahu poistenia a výluk z poistenia dôvodila, že rozsah poistenia je otázkou zmluvnej voľnosti, okrem prípadov zákonného poistenia alebo povinného zmluvného poistenia. K uvedenej otázke odkázala na jej predošlé vyjadrenia, ktoré bližšie nešpecifikovala. Ďalšiu otázku týkajúcu sa viacerých možných výkladov poistnej zmluvy považovala za nezrozumiteľnú. Podľa jej názoru ustanovenie čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok neobsahuje kumulatívne podmienky a neobsahuje súvisiace spojky a/a zároveň. Skutkový stav v danom prípade vychádzal zo zistenia orgánov činných v trestnom konaní a vznik škody bol ustálený úmyselným konaním, čo je v súlade s čl. 8 bod 16 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých poisťovňa neposkytne poistné plnenie. S interpretáciou ustanovenia § 788 ods. 4 Občianskeho zákonníka žalobcom, žalovaná nesúhlasila. K dojednanej výluke z poistenia vyplývajúcej zo všeobecných, ako aj osobitných poistných podmienok, žalovaná s odkazom na čl. 11 ods. 2 všeobecných poistných podmienok dôvodila, že súčasťou poistnej zmluvy o poistení stavieb, bolo okrem všeobecných poistných podmienok, aj zmluvné dojednania, ktoré bližšie špecifikovali podmienky poistenia pre jednotlivé poistné riziká dojednanou poistnou zmluvou. Uvedené podmienky mal žalobca k dispozícii pred podpisom poistnej zmluvy. Keďže čl. 11 ods. 2 všeobecných poistných podmienok odklon od všeobecných poistných podmienok umožňoval, nedošlo k rozporu s ustanovením § 788 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Napadnuté rozhodnutie považovala za správne, dostatočne presvedčivo a logicky odôvodnené, preto považovala dovolanie za nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v

tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Najvyšší súd uznesením z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/45/2019 rozsudok odvolacieho súdu z 13. júna 2017 sp. zn. 5Co/132/2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení v bode 28. uviedol, že „právny vzťah vznikol uzavretím poisťnej zmluvy z 24. januára 2002. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že v tom čase ustanovenia Občianskeho zákonníka neobsahovali právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv ani neprijateľných zmluvných podmienok, s ktorým právnym záverom sa odvolací súd zákonu zodpovedajúcim spôsobom nevysporiadal, nemožno považovať za dostatočné ani s odkazom na bod 33. odôvodnenia. S účinnosťou novely Občianskeho zákonníka vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z. od 1. apríla 2004 sa posilnila právna ochrana spotrebiteľov aj na právne vzťahy vzniknuté pred jej účinnosťou a teda aj na predmetnú vec. Poisťná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení novely vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z. má povahu kogentnej právnej normy, ktorá dodávateľovi výslovne zakazuje použiť v spotrebiteľských zmluvách také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Bolo preto potrebné posúdiť namietanú neprijateľnosť zmluvných dojednaní v čl. 8 bod 16 osobitných poisťných podmienok a v čl. 8 bod 6 písm. e) všeobecných poisťných podmienok podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1. apríla 2004 s použitím aj prechodného ustanovenia § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že „spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto

zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona“. V ďalšom konaní dovolací súd uložil odvolaciemu súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalobcu a v súlade s náležitosťami odôvodnenia vyplývajúcimi z ustanoveniami § 393 ods. 2 a 3 CSP, rozhodnutie presvedčivo a riadne odôvodniť.

14. Právna teória i súdna prax rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to na jednej strane záväznosť precedenčnú alebo judikatórnu, teda v inej než prejednávanej skutkovo a právne obdobnej veci, na druhej strane záväznosť kasačnú alebo inštančnú v tej istej, priamo prejednávanej veci. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. Viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa je zároveň vykonaním ústavného princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ktorého je integrálnou súčasťou (uznesenie najvyššieho súdu z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo 12/2016 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2016 pod R 76/2016).

15. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že žalobca v spore s ochranou slabšej strany ako spotrebiteľ sa okrem zaplatenia poistného plnenie z titulu škody na majetku (stavby) vo výške 113 705,39 eura s 8,5% ročne úrokom z omeškania zo sumy 113 705,39 eura od 15. februára 2008 do zaplatenia, domáhal aj posúdenia neprijateľnosti dojednaných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení novely vykonanej zákonom č.150/2004 Z. z. účinným od 1. apríla 2004, týkajúcich sa výluky z poistenia vyplývajúcej z čl. 8 bod 16 osobitných poistných podmienok, z ktorého vyplýva, že „poisťovňa neposkytne poistné plnenie za škody na stavbách spôsobené úmyselným poškodením alebo zničením“, a z čl. 8 bod 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok pre poistenie majetku, z ktorého vyplýva, že pre poistenie majetku platí, že „poistenie sa nevzťahuje na úmyselné poškodenie alebo zničenie poistenej veci spôsobené výbuchom nálože, trhaviny, granátu alebo iných výbušných hmôt, horľavinami a nimi vyvolanými spolupôsobiacimi príčinami, ak úmyselné konanie smerovalo k poškodeniu alebo zničeniu poisteného majetku, proti osobe poisteného alebo proti osobe vlastníka poisteného majetku“. Žalobca považoval za rozporné s právnou logikou, aby podmienky výluky uvedené vo všeobecných poistných podmienkach boli špecifikované podrobne a podmienky výluky v osobitných poistných podmienkach boli špecifikované len všeobecne. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora EÚ (C-240/98 až C-244/98, C-243/08, C-618/10), čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS dôvodil, že poistné podmienky vyplývajúce z čl. 8 bodu 16 osobitných poistných podmienok a z čl. 8 bodu 6 písm. e) všeobecných poistných podmienok sú nekalé zmluvné podmienky, a preto nezáväzné pre spotrebiteľa.

16. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal porušenie práva na spravodlivé súdne konanie z dôvodu nevysporiadania sa odvolacím súdom s podstatnou odvolacou argumentáciou, porušenie povinností rozhodnutie náležite odôvodniť, taktiež sa vysporiadať s odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, najmä s rozhodnutím z 30. júna 2022 sp. zn. 6Cdo/45/2019, týkajúcim sa danej veci, ako aj s judikatúrou Súdneho dvora EÚ (C-240/98 až C-244/98, C-243/08, C-618/10), na ktorú poukazoval v priebehu konania, doktrínou legitímneho očakávania žalobcu s odkazom taktiež na judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veciach C-8/14, C-330/15, C-143/99, C-361/89, C-481/17 a čl. 3 smernice Rady 93/13/EHS.

17. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd i napriek viazanosti vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu z titulu kasačnej záväznosti, sa nevysporiadal s podstatnou uplatnenou odvolacou argumentáciou žalobcu, týkajúcou posúdenia dojednaných poistných podmienok ohľadne výluky z poistenia v súlade § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 Občianskeho zákonníka a relevantnou judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Jeho stručné dôvody uvedené v bodoch 31 až 33 odôvodnenia, vrátane citácie odôvodnenia uvedeného súdom prvej inštancie, v podstatnom rozsahu zhrnuté dovolacím súdom v bode 2.1. tohto rozhodnutia, nemožno považovať za dostatočné v zmysle § 387 ods. 3 CSP. Aj v prípade, ak sa chcel odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe, mal odklon dôkladne odôvodniť (§ 393 ods. 3 CSP).

18. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda

na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s článkom 46 ods. 1 ústavy, resp. článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“, I. ÚS 243/07).

19. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

20. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

21. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

22. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že dovolateľ dôvodne existenciu vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

23. Vzhľadom na uvedené dôvody dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 450 v spojení s § 390 CSP. Vzhľadom na zrušenie napadnutého rozhodnutia z procesných dôvodov, dovolací súd sa vecne s ďalším uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 CSP nezaoberal.

24. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie nov rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

25. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalobcu s tým, že odvolací súd je povinný vysporiadať sa s uplatnenou relevantnou odvolacou argumentáciou žalobcu v súlade s ustanoveniami § 387 ods. 3 CSP v spojení s § 393 ods. 2 a 3 CSP, vrátane námietok uplatnených v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa súd prvej inštancie nevysporiadal,

týkajúcimi sa posúdenia neprijateľnosti dojednaných zmluvných podmienok výluky z poistenia, vyplývajúcich z osobitných poistných podmienok (čl. 8 bod 6), ako aj zo všeobecných poistných podmienok (čl. 8 bod 6 písm. e) dojednaných k poistnej zmluve v súlade s ustanoveniami § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 788 Občianskeho zákonníka a prechodným ustanovením § 879f ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka v znení novely vykonanej zákonom č. 150/2004 Z. z. účinnom od 1. apríla 2004, vrátane judikatúry Súdneho dvora EÚ a doktríny legitímneho očakávania ochrany práv spotrebiteľa v súlade s čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS. Týmto vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP, R 76/2016).

26. O nároku na náhradu trov pôvodného konania a trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v súlade s § 453 ods. 1 a 3 CSP v novom rozhodnutí vo veci samej.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.